

2316

300

Class – BCA/B.Sc IT/BT/B.VOC/JMC/BFA/
BD/FD Sem-II

Subject – Punjabi

Paper– General Punjabi

Time Allowed : 3 Hours

Maximum Marks : 50

1. 'ਅੱਖਾਂ' ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

'ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ' ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਨਿਖੋ।

10

2. 'ਪਠਾਣ ਦੀ ਧੀ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

'ਉਜਾੜ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ 'ਆਲਾ ਸਿੰਘ' ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਨ ਕਰੋ।

10

3. ਧਾਤੂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਧੇਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।

ਜਾਂ

ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਰੂਪ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਸਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।

10

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰੋ।

(ੳ) 26 ਜਨਵਰੀ ਜਾਂ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ

(ਅ) ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ

(ੲ) ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

5

5. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ:-

ਅਖਾਣ ਦੇ ਉਲਟ ਮੁਹਾਵਰਾ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਖਾਣ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਹਾਵਰਾ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਡਗਮਗਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰੋਤਾ ਤੇ ਵਕਤਾ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਹਾਵਰੇ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ

1

ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਇੱਕਲਾ-ਕਾਰਾ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੁਹਾਵਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ੳ) ਸਾਧਾਰਨ ਬੋਲਚਾਲ ਵਿਚ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?

(ੲ) ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?

(ਸ) ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(ਹ) ਮੋਟੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।

5

7. (ੳ) ਕੋਈ ਪੰਜ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ :

(i) ਉਂਗਲ ਕਰਨੀ

(ii) ਅਕਲ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਪੈਣਾ

(iii) ਇਕ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੁਣਾਉਣਾ

(iv) ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣਾ

(v) ਹੱਥ ਪੀਲੇ ਕਰਨਾ

(vi) ਤੇਲ ਚੋਣਾ

(vii) ਧੁੰਮਾਂ ਪੈ ਜਾਣੀਆਂ

(viii) ਨਹੁੰ-ਮਾਸ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਣਾ

(ਅ) ਕੋਈ ਪੰਜ ਅਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ:

(i) ਉਹੀ ਰਾਣੀ, ਜੋ ਖਸਮੇ ਭਾਣੀ

(ii) ਆਪ ਭਲੇ, ਜਗ ਭਲਾ

(iii) ਇੱਕ ਚੁੱਪ, ਸੌ ਸੁੱਖ

(iv) ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਸੌ ਮਿੱਠਾ ਹੋਇ

(v) ਹੰਕਾਰਿਆ ਸੌ ਮਾਰਿਆ

(vi) ਕੋਹ ਨਾ ਤੁਰੀ ਬਾਬਾ ਤਿਹਾਈ

(vii) ਖਵਾਜੇ ਦਾ ਗਵਾਹ ਡੱਢੂ

(viii) ਗੱਲ ਲਾਈ ਗਿੱਟੇ, ਕੋਈ ਰੋਵੇ ਕੋਈ ਪਿੱਟੇ

5 × 2 = 10
